

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

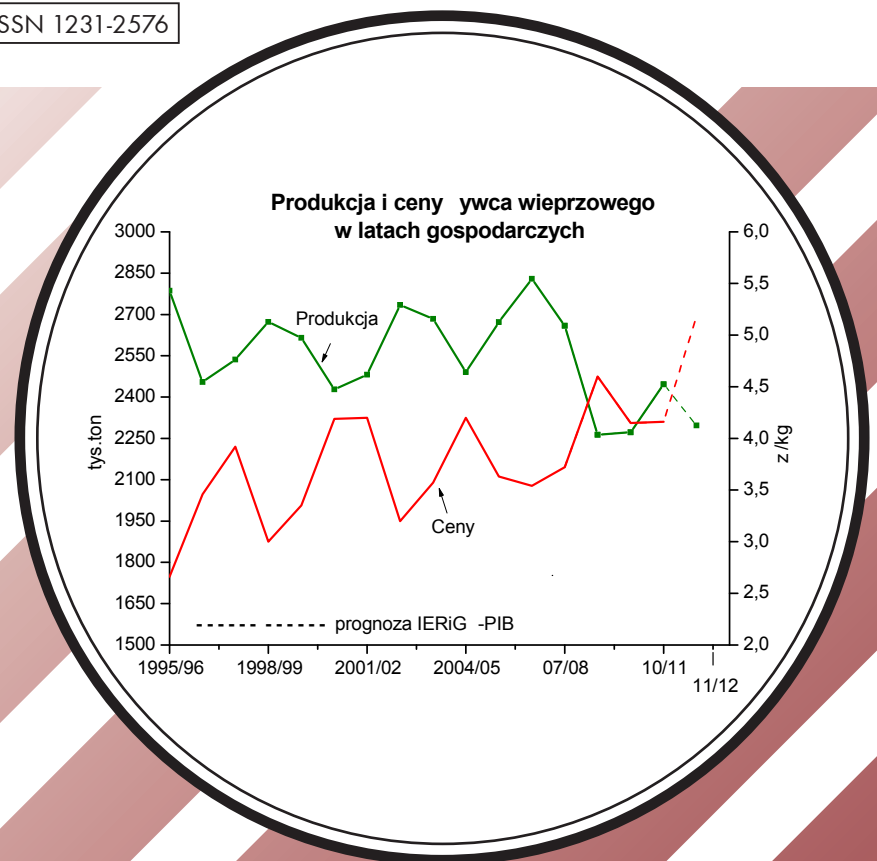
NR
42

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2576

ANALIZY
RYNKOWE

MAJ 2012

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *Tadeusz Chrościcki*
- II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel, D. Zawadzka*
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel, D. Zawadzka*
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów ovczarskich – *D. Zawadzka*
- V. Działania ARR na rynku mięsa – *J. Kossakowska*
- VI. Przetwórstwo mięsa – *R. Urban*
- VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB, tel.: (22) 505-46-66

AUTORZY:

prof. dr hab. Jan Małkowski

Zakład Badań Rynkowych
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 827-36-64

mgr inż. Jolanta Kossakowska

• Agencja Rynku Rolnego •
Warszawa
Tel.: (22) 661-71-39

mgr inż. Danuta Rycombel

Zakład Badań Rynkowych
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-46-57

dr Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB

Zakład Badań Rynkowych
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 505-47-07

prof. dr hab. Roman Urban

Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-44-46

mgr Danuta Zawadzka

Zakład Badań Rynkowych
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-44-48

mgr Lucyna Mieszkowska

Zakład Badań Rynkowych
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-45-95

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 29.05.2012 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Tadeusz Chrościcki, Bogumiła Kasperowicz, Jan Małkowski, Jadwiga Seremak-Bulge, Iwona Szczepaniak,
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący), Marzena Trajer, Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w październiku 2012 r.

W 2011 roku produkcja trzech podstawowych rodzajów żywca w wadze bitej cieplej (bez podrobów) wyniosła 3 692 tys. ton i była o 2% większa niż w 2010 roku. Produkcja drobiu zwiększyła się o 4%, żywca wieprzowego o 1%, a żywca wołowego zmniejszyła się o 1%. Spożycie mięsa było takie samo jak w 2010 roku tj. 74,4 kg. Spożycie wołowiny nieznacznie zmalało, a wieprzowiny utrzymało się na tym samym poziomie. Spożycie drobiu wzrosło o 3%.

W 2011 roku ceny detaliczne wszystkich rodzajów mięsa znacząco wzrosły w przeciwieństwie do 2010 roku, w którym się obniżyły. Ujemne saldo obrotów wieprzowiną i jej przetworami zmalało do 165 tys. ton, wobec 184 tys. ton w 2010 roku. Dodatkowo saldo handlu zagranicznego wołowiną i żywcem wołowym w 2011 roku zmalało do 307 tys. ton w ekwiwalencie mięsa, wobec 321 w poprzednim roku.

Podkreślić jednak należy, że w 2011 roku kumulowały się także bardzo niekorzystne zjawiska, które spowodują, że w 2012 roku ogólny obraz sytuacji w branży mięsa czerwonego będzie o wiele gorszy niż w minionym roku. Chodzi przede wszystkim o głęboki spadek pogłowia trzody w ubiegłym roku i produkcji wieprzowiny w bieżącym roku.

W roku gospodarczym 2010/2011 niskie ceny żywca wieprzowego i rekordowy wzrost cen zbóż i pasz doprowadziły do spadku opłacalności chowu i jego załamania. W marcu 2011 roku pogłowiu trzody chlewnej było mniejsze o 6,3%, w lipcu o 9,1%, a w listopadzie o 14,7% w stosunku do analogicznych okresów poprzedniego roku. W 2011/12 chów trzody był mniej więcej tak samo nieopłacalny jak w poprzednim roku, z tym że tym razem wyłącznym powodem były wciąż wysokie ceny zbóż i pasz przemysłowych, gdyż ceny skupu znacząco wzrosły (15%).

W końcu marca 2012 roku pogłowiu trzody chlewnej wynosiło 11 478 tys. sztuk i było mniejsze aniżeli rok wcześniej o 1 625 tys. sztuk tj. o 12,4% (i o 17,9% niż w marcu

2010 roku). Największy spadek pogłowia wystąpił w gospodarstwach indywidualnych (14,8%), natomiast w spółkach pogłowie wzrosło o 4,6%. W II kwartale chów trzody będzie tak samo nieopłacalny jak i we wcześniejszych kilkunastu miesiącach, bowiem wzrost cen zbóż jest adekwatny do wzrostu cen trzody.

Ocenia się więc, że w lipcu 2012 roku w stosunku do marca pogłowie trzody sezonowo wzrośnie do około 12 300 tys. sztuk, ale w porównaniu z lipcem 2011 roku będzie ono mniejsze o około 10%, a w porównaniu z lipcem 2010 roku o około 17%. W świetle przewidywanych mniejszych tegorocznych zbiorów zbóż (w granicach 5-10% od ubiegłorocznych) znacząca poprawa opłacalności chowu w roku gospodarczym 2012/13 jest mało prawdopodobna. W najlepszym przypadku relacje cen trzoda: zboża mogą się jedynie przybliżyć do relacji progowych i osłabiać dotychczasowy spadkowy trend pogłowia, ale go nie zatrzymać.

W 2012 roku, w wyniku redukcji pogłowia, produkcja wieprzowiny zmniejszy się do około 1 680 tys. ton, wobec 1 876 tys. ton w 2011 roku, tj. o blisko 200 tys. ton, czyli o około 10%. Dalszy spadek produkcji wystąpi również w 2013 roku, przynajmniej w I półroczu, ale na razie nie ma wystarczająco pewnych podstaw, aby go kwantyfikować. Obniżenie produkcji będzie miało korzystny wpływ na ceny skupu, lecz ich poziom nie będzie decydujący, podobnie jak w ostatnich latach. Z pewnością obniżą się eksport i spożycie wieprzowiny, a wzrosną import i ujemne saldo obrotów w handlu zagranicznym oraz ceny detaliczne.

Pogłowiu bydła młodego w zmieniającym tempie powoli rośnie, ale pogłowiu krów systematycznie maleje. W grudniu 2011 roku pogłowiu bydła ogółem wyniosło około 5,5 mln sztuk i była o 1,1% mniejsze aniżeli rok wcześniej. O spadku przesądziła redukcja pogłowia krów o 2,6% (mlecznych o 3,3%) i bardzo mały tym razem wzrost pogłowia bydła pozostałego, bo zaledwie o 0,2%. Wprawdzie pogłowiu bydła w wieku od 1 do 2 lat powiększyło się o 2,4%, ale poniżej

1 roku zmalało o 1,8%. Brak pozytywnej reakcji producentów młodego bydła na wysokie ceny sugeruje, że przyczyną tego stanu rzeczy mogły być wysokie koszty produkcji, wynikające między innymi z wysokich cen pasz treściwych.

W 2011 roku ceny skupu bydła były rekordowo wysokie. Przeciętna cena skupu bydła ogółem wyniosła 5,58 zł/kg wagi żywej, a bydła młodego 5,94 zł/kg. Ceny te były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 22% i 20%. W 2012 roku mamy do czynienia z dalszym wzrostem cen skupu bydła. W I kwartale wzrost cen w porównaniu z I kwartałem 2011 roku był na poziomie wzrostu w całym ubiegłym roku. W pozostałych miesiącach tempo wzrostu cen osłabnie, ale w całym 2012 roku ceny mogą być wyższe aniżeli 2011 roku o około 10%.

W 2011 roku przeciętna cena skupu cieląt wyniosła 8,72 zł/kg i była zaledwie o 2% wyższa niż w 2010 roku. Jednakże w I kwartale 2012 roku cena skupu cieląt osiągnęła 10,78 zł/kg i była o 39% wyższa niż w I kwartale 2011 roku. Wzrost cen cieląt nie wiąże się, jak to zazwyczaj bywało, z eksportem cieląt, który w I kwartale 2012 roku był prawie o 40% mniejszy niż w I kwartale 2011 roku. Sądzić więc można, że wzrost cen cieląt wynikał z niskiej ich podaży, o czym świadczy także spadek uboju cieląt, bo zwiększył się ich odchów. Ocenia się więc, że w czerwcu tego roku wzrost pogłowia bydła młodego zrekompensuje wysoce prawdopodobny spadek pogłowia krów z nadwyżką i ogólny stan pogłowia bydła będzie nieco wyższy niż w czerwcu 2011 roku.

W 2011 roku produkcja żywca wołowego wzrosła o 1%, w tym w I półroczu o 8%, a w II półroczu spadła o 6%. Ocenia się, że w 2012 roku produkcja wołowiny może obniżyć się o około 8%. Produkcja żywca cielęcego zmniejszyła się o około 15%. Jej spadek wystąpi również w 2012 roku.

W grudniu 2011 roku pogłowiu owiec w Polsce wyniosło 215 tys. sztuk i było większe niż rok wcześniej o 0,5%. Ocenia się, że w czerw-

cu może ono wynieść około 225 tys. sztuk i będzie o około 10% mniejsze niż w czerwcu 2011 roku.

W 2011 roku przeciętna cena skupu owiec w Polsce osiągnęła rekordowy poziom 7,21 zł/kg i była o 10% wyższa niż w poprzednich dwu latach. Wzrostowa tendencja cen owiec utrzymuje się nadal. W I kwartale 2012 roku cena skupu wyniosła 7,49 zł/kg i była o 12% wyższa niż przed rokiem. W następnych miesiącach o rozwoju cen na

polskim rynku zadecyduje prawdopodobnie kurs złotego względem euro. Deprecjacja złotego może nie dopuścić do spadku cen wyrażonych w złotych lub w korzystnych okolicznościach powodować wzrost cen. Aprecjacja natomiast nieuchronnie prowadzić będzie do spadku cen.

W przetwórstwie mięsnym w 2011 roku nastąpił niewielki spadek ubojów przemysłowych oraz znaczący wzrost produkcji przetworów mięsnych i wartości produkcji sektora. Wzrost

cen surowca, trzykrotnie wyższy niż cen zbytu, spowodował obniżenie zysków i rentowności w stosunku do rekordowego ich poziomu w 2010 roku, ale były one na tyle wysokie, że osiągnięto dalszą poprawę sytuacji ekonomiczno-finansowej firm. Wyniki produkcyjne w 2012 roku będą jednak niższe, głównie z powodu silnej redukcji krajowej podaży wieprzowiny. Może to wpłynąć na dalsze obniżenie rentowności przetwórstwa mięsnego, przy utrzymaniu bezpiecznej sytuacji finansowej firm.

SUMMARY

In 2011, the output of the three basic types of livestock in hot carcass weight (without giblets) was 3 692 thous. tonnes and was 2% higher than in 2010. The production of poultry increased by 4%, live hogs by 1%, and cattle for slaughter decreased by 1%. Meat consumption was the same as in 2010, which was 74.4 kg. Beef consumption decreased slightly, and pork remained at the same level. Poultry consumption increased by 3%.

In 2011, the retail prices of all kinds of meat increased significantly, as opposed to 2010, when they decreased. The trade deficit in pork and its processed meat decreased to 165 thous. tonnes, compared with 184 thous. tonnes in 2010. The foreign trade surplus from beef and live hogs in 2011 decreased to 307 thous. tonnes in lieu of meat, compared to 321 thous. in the previous year.

It should be emphasised that, in 2011, very unfavourable events accumulated, which, in 2012, will result in a far worse general situation in red meat than in the previous year. It is mainly due to a significant decrease in the pig inventory in the last year, and pork production in the present year.

In the trading year of 2010/2011, low prices of live hogs and record increase in the prices of corn and feed resulted in decrease in the profitability of livestock raising and a slump. In March 2011, the inventory of pigs decreased by 6.3%, in July by 9.1%, and in November by 14.7% in relation to the analogous periods of the previous year. In 2011/12, the raising of the

pigs was more or less as unprofitable as in the year before, though this time the only reason for this were the high prices of corn and manufactured feeding stuffs, as the procurement prices have increased significantly (15%).

By the end of March 2012, the inventory of pigs was 11,478 thous. head and was lower than in the previous year by 1,625 thous. head - 12.4% (and 17.9% less than in March 2010). The most serious decrease in inventory occurred on individual farms (14.8%), but in companies the increase was 4.6%. In the 2nd quarter, raising pigs will be as unprofitable as in the earlier dozen or so months, as the increase in the prices of corn is proportionate to the increase in the price of pigs.

Therefore, it is estimated that in July 2012, compared to March, pig inventory will increase seasonally up to approx. 12,300 thous. but, compared with July 2011, it will be smaller by approx. 10%, and compared with July 2010, by approx. 17%. In the light of a projected smaller crop harvest this year (by between 5 and 10% of the previous year's amount), a significant increase in the profitability of livestock raising in the business year 2012/13 is highly unlikely. In the best case scenario, the price ratio of pigs/crops will only get close to the threshold ratio and weaken the current downward trend of the inventory, but it will not stop it.

In 2012, as a result of inventory reduction, the production of pork will decrease to approx 1,680 thous. tonnes, against 1,876 thous. tonnes in

2011, which is a decrease by approx. 200 thous. tonnes, which is about 10%. Further decrease in production will also occur in 2013, at least in the 1st half of the year, but, for the time being, there are not enough grounds to quantify it. The decrease in production will have a beneficial impact on procurement prices, but their level will not be as stable, as in recent years. The export and consumption of pork will decrease, while imports, the trade deficit and retail prices will increase.

The young pig inventory is increasing slowly at a variable pace, but the inventory of cows is decreasing systematically. In December 2011, the inventory of cattle was approx. 5.5 mln in total, 1.1% smaller than in the previous year. The decrease was a result of a reduction in the cattle inventory by 2.6% (dairy cattle by 3.3%) and a particularly small increase in the other cattle inventory of only 0.2%. However, cattle inventory aged between 1 and 2 increased by 2.4%, but the inventory aged below 1 decreased by 1.8%. Lack of positive reaction by the young-cattle producers to the high prices indicated that the reason for this state of affairs might have been high production costs, resulting from, i.a., the high prices of concentrated feedstuff.

In 2011, cattle procurement prices were at an all-time high. The average cattle procurement price was PLN 5.58 per kg of live weight in total, and of young cattle it was PLN 5.94 per kg. These prices were higher than in the previous year, respectively by

22% and 20%. In 2012, these prices continue to increase. In the 1st quarter, an increase in the prices, compared to the 1st quarter of 2011, was at the level of a rise for the entire previous year. In the remaining months, the price increase pace will weaken, but, for the whole of 2012, the prices may be higher than in 2011 by approx. 10%.

In 2011, the average procurement price of calf was PLN 8.72 per kg and was only 2% higher than in 2010. However, in the 1st quarter of 2012, the procurement price of calf was PLN 10.78 per kg and was 39% higher than in the 1st quarter of 2011. This time, however, the increase in the price of calf is not connected with the export of calf, which, in the 1st quarter of 2012, was almost 40% lower than in the 1st quarter of 2011. It is probable, then, that the increase in calf prices was a result of their low supply, also attested by the decrease in calf slaughter, as their rearing increased. It is estimated that in June of the present year the increase in the young-cattle inventory will overcompensate the highly probable decrease in the cattle

inventory, and the general status of the cattle inventory will be slightly higher than in June 2011.

In 2011, the production of cattle for slaughter increased by 1%, including an increase of 8% in the first half of the year, and a decrease by 6% in the second half. It is estimated that, in 2012, the production of beef might decrease by approx. 8%. The production of calf livestock decreased by approx. 15%. Its decrease will also occur in 2012.

In December 2011, the sheep inventory in Poland was 215 thous. and was higher than in the previous year by 0.5%. It is estimated, that, in June, it might be approx. 225 thous. and will be approx. 10% smaller than in June 2011.

In 2011, the average procurement price of sheep in Poland was all-time high, PLN 7.21 per kg and was 10% higher than in previous 2 years. The upward trend in the prices of sheep remains constant. In the 1st quarter of 2012, the procurement price was PLN 7.49 per kg and was 12% higher than

in the previous year. In the months to come, the development of prices in the Polish market will probably depend on the PLN/Euro exchange rate. Depreciation of the PLN might prevent the decrease in prices expressed in PLN or, in favourable circumstances, result in an increase in prices. Appreciation, however, would inevitably lead to a drop in prices.

In 2011, in meat processing, there was a slight decrease in commercial slaughter and a significant increase in the production of processed meat and the sector production value. The increase in the prices of raw material, three times higher than procurement prices, resulted in a decrease in profits and profitability compared to their record level in 2010, but they were high enough, to mean a further improvement in the financial and economic situation of companies. Production results for 2012 will be lower, however, as a result of a strong reduction in the state of supply of pork. This can lead to a further decrease in the profitability of meat processing, while still preserving the secure financial situation of the companies.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek rzepaku (41) • czerwiec 2012,
2. Rynek cukru (39) • czerwiec 2012,
3. Rynek owoców i warzyw (40) • czerwiec 2012,
4. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (36) • wrzesień 2012,
5. Rynek mleka (43) • wrzesień 2012,
6. Rynek pasz (32) • wrzesień 2012,
7. Rynek ziemniaka (39) • październik 2012,
8. Rynek zbóż (43) • październik 2012,
9. Rynek mięsa (43) • październik 2012,
10. Rynek rzepaku (42) • październik 2012,
11. Rynek ryb (18) • listopad 2012,
12. Rynek drobiu (42) • listopad 2012,
13. Rynek owoców i warzyw (41) • listopad 2012,
14. Popyt na żywność (14) • marzec 2013.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdą Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług intrologatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2012 roku wynosi 42 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>